

VI. ZeneVarázslat Nemzetközi Négykezes Zongoraverseny és Fesztivál

Kaposvár, 2021. november 17-21.

Várnagy Andrea, a ZeneVarázslat Mozgalom megálmodójának és vezetőjének beszámolója a VI. ZeneVarázslat Nemzetközi Négykezes Zongoraversenyről és Fesztiválról

Az egyre nagyobb népszerűségnek örvendő ZeneVarázslat Mozgalom zenei ismeretterjesztő műsoraival, koncertjeivel, zongorakurzusaiival, valamint a nemzetközi négykezes zongoraversennyel az elmúlt évek alatt fokozatosan teret hódított a hazai zenei életben és a klasszikus zenei oktatásban.

Célkitűzéseinkkel leginkább arra fókuszálunk, hogy a fiatal generációt - függetlenül zenei előképzettségétől - minél inkább meg tudjuk nyerni a klasszikus zene szeretetének és - adott esetekben – művelésének; kezdeményezéseinkkel szeretnénk segíteni a jövő koncertlátogató közönségét vagy éppen pályára készülő művészjelöltjeit is. Ezen belül kiemelt szerepet szánunk a kamarazene népszerűsítésének, különösképpen is a négykezes műfaj megkedveltetésének. A Mozgalom nagy hangsúlyt fektet a hátrányos helyzetű, a kultúrától önhibájukon kívül távol kerülő gyermekek, illetve közösségek bevonására, integrálására az országhatáron túl is.

A program megvalósítása szerteágazó, a mindig új ötleteket, inspirációkat kereső tevékenységünk **három alappilléren** nyugszik: ezek közül **az első a ZeneVarázslat Négykezes hangversenysorozat**, mely során - a célközönség különböző életkorához igazítva -, a megszólaltatott zongoraműveket magyar költők verseivel kapcsoljuk össze. Ezekkel a koncertekkel az ország szinte minden szegletébe és a határon túlra is eljutottunk már, sok gyermekkel kedveltetve meg a klasszikus zenét és a költészetet játékos, szórakoztató, szívet- és képzeletet megmozgató interaktív formában. A zeneműveket olyan hangulatukban és témájukban hasonló versek egészítik ki, amelyek közel állnak a gyermekek világához, és a fantáziájukat segítségül hívva feltárul előttük a hangjegyek mögötti titokzatos és csodálatos világ.

A Kárpát-medencei tehetséggondozó kurzusok, azaz a második pillér célja, hogy a pályára készülő tehetségek készségei és képességei minél jobban kibontakozhassanak és fejlődhessenek. 2020-tól ezek a tehetséggondozó foglalkozások már nem csak személyesen, hanem online formában is zajlanak.

Jelenleg is egy olyan újszerű ZeneVarázslat kurzus zajlik Beregszászon, ahol a program keretein belül havi rendszerességgel tartom a kapcsolatot a zenét tanuló gyermekekkel, emellett tanáraikat is mentorálom, így követve féléven keresztül a növendékek fejlődését.

Emellett már több éve nyári táborokat szervezünk a hátrányos helyzetben élő, sok esetben a klasszikus zenével először találkozó gyermekek számára is, akik esetében az élmény mellett a zene lelki gyógyulást jelentő ereje is jelentős hangsúlyt kap.

A harmadik pillér az évente megrendezésre kerülő Nemzetközi Négykezes Zongoraverseny és Kurzus, ahol a növendékek és tanáraik a pódiumon is bemutatathatják tudásukat és együttműködésük során a kamarazene szépségeit. Emellett a rendezvény közösségépítő szerepe is jelentős, hiszen minden évben ez a pár nap jó alkalom arra is, hogy a pedagógusok egymással is találkozhassanak, véleményt cserélhessenek, amelyeket meghallgatva a Mozgalom tapasztalatokat gyűjtve újabb célokat tűzhet ki.

Nagy örömünkre már a verseny indulásakor az első alkalommal, 2015-ben közel száz versenyző jelentkezett, majd az évek alatt létszámuk négyszáz főre duzzadt. Ez szinte kínálta az események kibővítését, hiszen a ZeneVarázslat verseny egyik különlegessége, hogy a résztvevő növendékek produkciói mellett minden évben változatos esti programokkal is színesítjük a rendezvényt, amely a résztvevők számára a kulturális és lelki kikapcsolódással is felejthetetlené teszi ezeket a napokat.

A zongorát tanulókat megszólító ZeneVarázslat verseny a 2020-as jubileum után ZeneVarázslat Fesztivállá nőtte ki magát, és bár a 2021-es rendezvény a pandémia miatt a megszokott márciusi időpont helyett novemberben került megrendezésre, mégis az előző évekhez hasonló kedvező fogadtatással és nagy sikerrel zárult.

A körülmények változásához alkalmazkodva az egyre több helyszínt és nagyobb befogadóképességű termeket igénylő verseny ötödik alkalommal, 2020-ban Egert követően Kaposvárott talált otthonra, ahol a Csiky Gergely Színház mellett a város kulturális intézményei, a Szivárvány Kultúrpalota és az Agóra – Együd Árpád Kulturális Központ is csatlakoztak a ZeneVarázslat programjaihoz, így több ezer érdeklődőt tudtunk elvarázsolni a klasszikus zene szépségeivel és értékeivel. Az idei évben is fantasztikus hangulatban zajlott a fesztivál, azóta is folyamatosan érkeznek a pozitív, elismerő visszajelzések úgy a versenyzőktől, mint a felkészítő tanároktól, szülőktől és a zenét szerető érdeklődőktől. Csodálatos volt látni, hogy programjainkkal a hazai és külföldről érkezett vendégek mellett a helyi közösséget is meg tudtuk szólítani, hálásak vagyunk, hogy Kaposvár és a környék lakói is nagy számban érdeklődtek az események iránt.

Már hagyománynak számít, hogy **az első napon** a versenyt befogadó várost, illetve az ott élő gyermekeket megajándékozzuk, így az idei eseménysorozat is két ZeneVarázslat Négykezes koncerttel vette kezdetét a Szivárvány Kultúrpalotában. Minden alkalommal megérinti a közönséget, amikor a lányom, Farkas Lili - a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem másodéves zongoratanácsos hallgatója - a kamarapartnerem, hiszen anyalánya párosunk különleges üzenettel bír a gyermekek felé. Idén is mindkét koncertünkön több száz, a zenére nyitott kaposvári általános iskolás gyermek figyelmét tudtuk ráirányítani a klasszikus zene szépségeire.

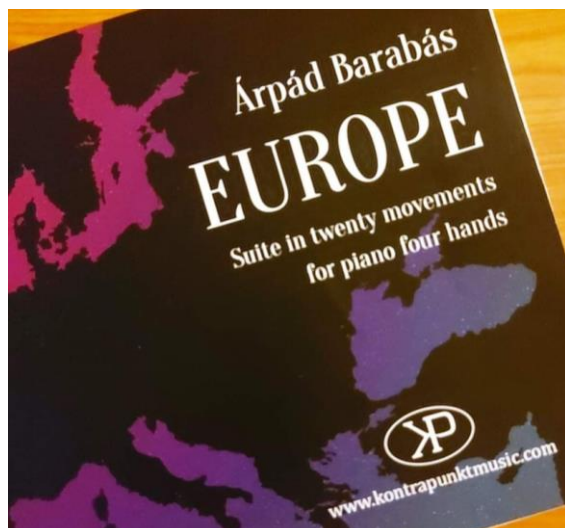
Mint mindig, ezúttal is nagyon lelkesek és érdeklődőek voltak a gyermekek, viszont is láttuk őket a Fesztivál további programjain. Különösen megragadott egy kislány reakciója, aki a hangversenyünk után odalépett hozzám és azt mondta: "Ha most hazamegy, akkor arra kéri az anyukáját, hogy négykezesessen vele - mert az olyan szép!"

Ezt követően **november 18-20. között**, három napon át reggeltől késő délutánig a ZeneVarázslat Nemzetközi Négykezes Zongoraverseny versenyzői mutatták be produkcióikat a zsűri és az érdeklődő közönség előtt. A verseny során különös hangsúlyt kapott, hogy a pályára készülő gyermekek mellett azok is bemutatassák tudásukat, akik nem a zenét választják majd élethivatásul, de örömeiket lelik a klasszikus zene művelésében. A kamaramuzsikálás, a négykezes játék jó alkalom arra, hogy közelebb kerüljenek egymáshoz, kiszakítva őket egy időre a digitalizáció, a modern kommunikációs formák magányos világából, éppen ezért a verseny közösségépítő ereje is kiemelkedő.

November 18-án Magyar Művészeti Akadémia pódiumbeszélgetésével indítottuk az esti programok sorát, amelyen Kocsis Miklós intézetvezető, valamint Solymosi-Tari Emőke és Tóth Péter tagozatvezetők mutatták be az MMA ösztöndíjprogramjának különlegességeit. A sok hasznos információt megosztó beszélgetés keretében Káel Norbert jazz-zongorista, Berecz István és Ifj. Szerényi Béla népművészek és néptáncosok, és jómagam, a művészeti programjaink ismertetése után produkcióinkkal színesítettük az előadást.

Ez alkalommal mutattuk be Barabás Árpád zeneszerzővel a versenyre megjelent húsz tételből álló „Európa” négykezes ciklust, amely miniatűr formában dolgozza fel a kontinens nemzeteire jellemző népdalok dallamvilágát. A nagyívű, kerek kompozíció az egyes népekre jellemző karakterek bemutatásával kívánja láttatni az európai népek szellemi és kulturális közösségét, dallamainak sokszínűségét, érzelmi gazdagságát. A ciklus Barabás Árpáddal közös alkotómunkánk eredménye, létrehozásának folyamatában együtt választottuk ki a megjelenített népeket és dallamokat, közösen döntöttünk a tételek sorrendjéről, a dramaturgiai felépítésről és az ezekhez szükséges zongoratechnikai megoldások alkalmazásáról. Nagy öröm számunkra, hogy a díjátadón meg is tudtunk ajándékozni a versenyzőket a frissen megjelent kottával.

Az idei Fesztivál kuriózuma **november 19-én** a ZeneVarázslat Gála előadása volt a Csiky Gergely Színház színpadán. A színdarab rendezését Almási-Tóth András, a Magyar Állami Operaház művészeti igazgatója vállalta, aki a képzőművészet, a színjátszás mellett a táncművészetet is segítségül hívta egy zongorába esett kislány élményekkel teli, csodálatos utazásához. A ZeneVarázslat – Lélekhíd előadással művésztársaimmal együtt egy új műfajt álmodtunk a színpadra, a klasszikus zenei mesejátékot.

zenevarázslat
Lélekhíd
Klasszikus zenei mesejáték

NOVEMBER 19.
PÉNTEK 19:00
CSIKY GERGELY SZÍNHÁZ

Rendező: Almási-Tóth András,
A Magyar Állami Operaház művészeti igazgatója

A gálaestet megnyitja a
rendezvénysorozat fővédnöke:
Novák Katalin, családokért felelős
tárca nélküli miniszter

Zárszót mond: Vásáry Tamás,
a Nemzet Művésze, Kossuth-díjas
zongoraművész, karmester

Szereplők:

Várnagy Andrea,
Liszt Ferenc-díjas zongoraművész
Bonyai Apolka,
zongoraművész
Eckhardt Gábor,
Liszt Ferenc-díjas zongoraművész
Farkas Gábor,
Liszt Ferenc-díjas zongoraművész
Fülel Balázs,
Liszt Ferenc-díjas zongoraművész

Pataki Bence,
Junior Prima Díjas operaelekes
Horváth Anikó
zongoraművész
Farkas Laura, eh.
Farkas Lili, eh.
Capricci
Kornagy Szilv Zoltán
Copus Brass Quintett
Kulcsár Noémi koreográfus
és balettművész

A Lélekhíd című lemezem 2020-ban a jubileumi Négykezes Zongoraversenyre jelent meg, mely részben szakított az eddigi gyermekeknek készült CD-im tematikájával, ahol a zongoradarabok és a hangulatukban erre reflektáló versek adták az albumok felépítését. Ebben a klasszikus zenei darabokkal illusztrált mesében mégis megőriztük annak vázát, a zene és az irodalom szimbiózisát.

Egy olyan kerettörténetet írtunk az elhangzó művek köré, amelynek üzenetei azt erősítik bennünk, hogy a zene birodalmában megannyi csoda rejlik, és reflektálni képes a lelkünk rezdüléseire. A lemez kedvező fogadtatása után egyre inkább érlelődött bennem, hogy a társművészeti ágakat is bevonjunk ebbe a mesés történetbe és egy klasszikus zenei mesejáték formájában állítsuk színpadra a Lélekhíd történetét. Különösen lélekemelő volt a közönség visszajelzése és szeretete az élményekkel, fantasztikus pillanatokkal teli este során.

A lelkes fogadtatás után nagyon megérintett minket Vásáry Tamás zárszava, amelyben legnagyobb elismeréssel erősített meg abban, hogy ez az út, amelyen továbbra is járnunk kell és a ZeneVarázslat Mozgalomban látja tovább vinni örökségét a diákság körében.

A verseny napjait a Zenés Mesék, Mesés Zenék estemmel zártuk, vendégem Balázs János Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas zongoraművész volt. A beszélgetéssel egybekötött zongorakoncerten a nagy klasszikusok mellett Dubrovay László Nemzet Művésze címmel kitüntetett Kossuth-díjas zeneszerző kortárs darbjait is hallhatta a közönség. Megtisztelő volt számunkra a zeneszerző ZeneVarázslatnak írt személyes üzenete is, melynek zárómondatában visszacsengtek a mozgalom legfontosabb gondolatai:

„Ne felejtsek el, hogy akit egyszer megérint a zene szépsége, élete végéig lehetősége lesz ennek a rendkívüli gazdag birodalomnak a megismerésére és megszeretésére; ezáltal BOLDOG EMBER lehet!”

Nagy érdeklődéssel kísért esemény minden évben az eredményhirdetés gálájával végződik. November 21-én vasárnap délelőtt a gyönyörű Szivárvány Kultúrpalotában adtuk át a megilletődéstől elszorult torkú gyermekeknek a díjakat, ajándékokat. Túl a verseny izalmán felszabadult örömet láthattunk idén is a 150 szeletes ZeneVarázslat torta felvágásakor a résztvevők arcán.

Záróprogramként ezen a napon délután zongorakurzust tartottam a korábban regisztrált növendékek és tanáraik számára, szakmai tanácsokkal segítve őket a négykezes zongorázás útján.

Az idei ZeneVarázslat Zongoraverseny három napon keresztül, hat korcsoportban zajlott, a legkisebbektől egészen az egyetemista korosztályig.

Ezek mellett idén is lehetőség volt a tanár-diák és a tanár-tanár párosok nevezésére, ezáltal is szeretnénk volna, ha ez a négy nap nemcsak a gyermekek, hanem felkészítőik, tanáraik számára is a zene ünnepévé válhat és ezen alkalomból ők is ismét a pódiumra kerülhetnek.

Amikor először felötlött bennem annak az ötlete, hogy tanár-diák párosok indulását is lehetővé tegyük, a pedagógusok visszajelzései alapján ebben leginkább az motivált, hogy sok esetben nehézséget okoz számukra két azonos korú gyermeket saját korcsoportjukban elindítani, mégsem szerették volna a tehetséges növendékeket megfosztani a részvétel lehetőségétől, így tanár-diák párosként indultak el a versenyen. Sok esetben megható volt látni és hallani azt a szimbiózist, amelyet a tanár-diák párosok esetében tapasztalhattunk. Az élmény, hogy egy gyermek a tanárával együtt léphet fel, egymásra figyelve, együtt izgulva, egymásban bízva mutatják be a négykezes műveket, ez úgy gondolom, minden zenét tanuló növendék számára örök és meghatározó emlék marad.

Ezután már szinte magától értetődött, hogy egy olyan kategória is kiírásra kerüljön, ahol a tanár-tanár párosok is bemutatják tudásukat és így a pedagógusok már nem csak felkészítőként, hanem előadóművészként is részt vehetnek a versenyen. Zsűritársaim nevében is bátran mondhatom, hogy igényes, szép produkciókat hallhatunk minden évben. Nagy öröm, hogy motivációt adhatunk számukra a verseny után is tanár kamarapartnerükkel szerepelni, akár rendszeresen fellépni versenyműsorukkal, így színesítve lakóhelyük zenei életét is.

Az eddigi években a versenyműsor kiválasztásában az időkorlát mellett annyi megkötés szerepelt, hogy minimum két, eltérő karakterű művel lehetett nevezni, teret adva így a négykezes irodalom sokszínűségének és az előadói szabadságnak. Újításképpen a jövőben tervezzük, hogy egy kötelező darabot is kijelölünk minden korcsoport számára, ezzel a kortárs zeneszerzőket is inspirálva a négykezes irodalom gazdagítására.

A verseny zsűrije évről évre változik, és nagyon megtisztelő számomra, hogy egyre több Kossuth- és Liszt-díjas művész csatlakozik a ZeneVarázslat Mozgalomhoz. Állandó tagok mellett Balázs János és Eckhardt Gábor, akik kezdettől fogva támogatják és segítik a Mozgalom munkáját: Idén a zsűriben köszönthettük még Becht Erikát, Solymosi-Tari Emőket, Bonnyai Apolkát, Farkas Gábort, Fülei Balázst és Szamosi Szabolcsot is.

A korábbi évek során körünkben foglalt helyet többek között Falvai Sándor, Keveházi Gyöngyi, Rohmann Imre, Kurucz Tünde, Szakács Marianna, Jónás Gabriella, Kovács Géza, Mocsári Károly, akik úgy érzem, hogy mindannyian szívükbe zárták a ZeneVarázslat Négykezes Zongoraversenyt. A Mozgalomhoz támogatólag csatlakoztak és részvételükkel színesítették a programokat Marton Éva, Dr. Vigh Andrea, Bogányi Gergely és Lakatos György.

Nagyon fontos számunkra, hogy a határon túli zongorista növendékek is részt vehessenek évről évre egyre nagyobb számban versenyünkön. Az eddigi versenyekre Kárpátaljáról, Vajdaságból, Felvidékről, Erdélyből, Muraközből és Németországból érkeztek a hazai versenyzőkön kívül négykezes párosok. Külön öröm számunkra, hogy a határátlépés nehézségei ellenére élő stream segítségével a Kárpátaljai gyermekek is velünk lehettek a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Esztergom termében, a Genius Jótékonyági Alapítvány szervezésével. Ezen a helyszínen az ungvári zongoraművész, Szakács Marianna is bekapcsolódott a zsűri munkájába.

Tervezzük, hogy az online világ térhódításával be tudjuk vonni az elkövetkezendő években azokat a területeket is, amelyek eddig a fizikai távolság miatt elérhetetlenek voltak. Így akár a tengerentúli diaszpórában élő zenét tanuló gyermekeket, számukra is ösztönzést adva és e módon bekapcsolva őket a magyar zenei életbe.

A ZeneVarázslat Mozgalom fontos pedagógiai szempontnak tartja a pozitív visszajelzés szerepét és hatását. Minden esetben elismertük, díjaztuk a gyermekeket, akik szabadidejükben a tananyag elvégzése mellett időt, energiát áldoztak arra, hogy a versenyre felkészüljenek.

Számos visszajelzés érkezett, hogy ez a pozitív üzenetű bírálás jó hatással bátorítja a gyermekeket. Volt olyan pedagógus, aki örömmel osztotta meg velünk, hogy egy középiskolás tanítványa a sok iskolai elfoglaltsága miatt már készült abbahagyni a zongoratanulmányait, de az elismerés után mégis folytatni szeretné, hogy jövőre is részt vehessen a ZeneVarázslat Fesztiválon.

Úgy érzem, hogy ez a hangulat az egész versenyt áthatja és nagyon fontosnak tartom kiemelni a pedagógusok áldozatos munkáját. A négykezes zongorázás sok plusz munkát és időt igényel, minden elismerésünk a tanárok elhivatottsága iránt, akik szabadidejüket, hétvégéiket áldozzák fel azért, hogy növendékeikkel megkedveltessék ezt a csodálatos és megannyi örömet jelentő műfajt.

A ZeneVarázslat Mozgalom a társművészeteket is preferálja, a költészet és a zene kapcsolata mellett más művészeti ágak is részesülnek ebből a tradícióból. Már a kezdetektől fogva kérjük a versenyzőket, hogy a négykezes darabok eljátszása mellett rajzban vagy szépirodalmi műben is fogalmazzák meg, mit is rejt számukra a hangok mögötti világ. Számunkra is meglepetés volt, hogy milyen magas színvonalú és sokszínű alkotások születtek, ismételten bebizonyosodott, hogy mennyire fontos, hogy a gyermekek ezáltal is szabadon engedhessék fantáziájukat, képzelőerejüket és minél több eszközt találjanak az önkifejezésre. Az elkészült művekből egész hétvégén kiállítást tekinthettek meg az érdeklődők az Agóra – Együd Árpád Kulturális Központ kiállító terében. A verseny után pedig a Mozgalom Facebook oldalán internetes szavazásra buzdítjuk az oldal követőit.

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy minden évben újdonságokkal gazdagítsuk a fesztivál programjait. Az idei év egyik különlegessége volt, hogy az összművészet jegyében, a Csiky Gergely Színház bejáratánál a Magyar Művészeti Akadémia ösztöndíjasa, Hegedűs Babett iparművész egy 3D-s ZeneVarázslat illúziót készített az érdeklődő kaposvári felnőttekkel és gyermekekkel közösen.

A versenyt követően és azóta is számtalan köszönő levelet, telefonhívást kaptunk és nagy öröm, hogy máris arról érdeklődnek a pedagógusok és a szülők, mikorra tervezzük a következő ZeneVarázslat versenyt, mert olyan pozitív megerősítéssel és élményekkel gazdagodva térhetnek vissza munkájukhoz, amely sok erőt ad számukra a folytatáshoz.

Minden esetben jó érzés megtapasztalni, hogy mindannyiunkat mennyire megérint az együttműködés, a kamarazene öröme, hiszen a mai elmagányosodó világban a zene hatása mind a lélekfejlődés, mind a kulturális közösséghez tartozás szempontjából különösen fontos. Ebben hiszek és ennek szellemében választottam az utat, amelyen járok.

Számomra és a ZeneVarázslat Mozgalom számára továbbra is az a cél, hogy megmutathassuk a klasszikus zenei művekben rejlő értékeket, közvetítsük azok üzenetét és hiszem, hogy művészként a legfontosabb feladatom, hogy ezt átadjam a fiatalabb generáció számára.

Várnagy Andrea

Liszt Ferenc-díjas zongoraművész